

LEVEN IN EEN DUURZAME WONING

10 PRIORITAIRE TIPS ...

1. **Isoleer, dat is energiebesparend.**

Isolatie is een belangrijke investering: dak, kelder en zolder, gevel (muren en vensters), vloeren en plafonds. Voor een beter thermisch en geluidscomfort en om te weten waar te beginnen laat u best een energieaudit uitvoeren. Alleen al een niet-geïsoleerd dak betekent een energieverlies van 25 %.

- + Isoleer enkel de vloer van de zolder als u niet van plan bent hem in te richten. U kan dit materiaal hergebruiken om later het dak te isoleren.
- + Vensters: denk erom de raamkozijnen te renoveren vooraleer u ze vervangt.

2. **Gebruik doeltreffend materiaal.**

Een hoogrendementsketel heeft een grote weerslag op uw verbruik.

+ Als uw ketel ouder dan 15 jaar is, aarzel dan niet om hem te vervangen door een gascondensatieketel. Vraag bij het verplichte regelmatig onderhoud naar de prestatie van uw ketel en laat hem goed afstellen.

+ Hernieuwbare energie in Brussel, dat kan: fotovoltaïsche zonnepanelen, elektrische warmtepomp, pelletketel ...

Meer info: www.hernieuwbaarbrussel.be of 02 209 04 04.

3. **Bespaar op drinkwater.**

Slechts 2,5 % van het gemiddelde waterverbruik verantwoordt het gebruik van drinkwater.

- + Installeer zuinige kranen en spoelknoppen (tot 3 x minder waterverbruik), zuinige douchekoppen (20 % minder op uw warmwaterfactuur) en drukreducerkleppen.

4. **Ga beter om met regenwater.**

De kwaliteit van het regenwater volstaat ruimschoots voor allerlei toepassingen: schoonmaken van vloeren, wasmachine, planten begieten, enz.

+ Installeer of maak opnieuw gebruik van een regenwaterput en -circuit.

+ Denk voor in de onmiddellijke omgeving van uw woning eerder aan aarde en beplantingen in plaats van een harde en ondoordringbare bodembedekking. Dat geeft het water de kans om in de grond te dringen en de ondergrondse waterlaag aan te vullen.

5. **Hergebruik bestaand materiaal.**

Opteren voor een renovatie betekent al een hele besparing op bouwmaterialen (muren, vloeren, ...).

+ Aarzel niet om materialen van het bestaande gebouw te recupereren. Ze geven uw renovatie iets extra's: oude bakstenen, originele balken, mooie binnendeuren, gekleurd glas, ...

In Europa zijn gebouwen gedurende hun volledige levenscyclus (bouwen, verbouwen, gebruiken en slopen) verantwoordelijk voor :

- 50 % van alle benutte natuurlijke hulpbronnen
- 40 % van het energieverbruik
- 30 % van de CO₂-uitstoot
- 16 % van het waterverbruik
- 40 % van de afvalproductie

Bovendien kunnen tal van producten en materialen voor de bouw en het onderhoud van gebouwen nefaste gevolgen hebben voor onze gezondheid.

WIST U DIT ?

+ Onderhoud regelmatig uw installaties : tot 20 % van het totale waterverbruik in een huisgezin kan te wijten zijn aan lekken.

6. **Kies voor duurzame materialen: lokaal, met label, milieuvriendelijk.**

Het gebruik van ecologische bouwmaterialen draagt bij tot de gezondheid van de bewoners, tot een gezondere binnenlucht en tot minder gevaarlijk chemisch afval.

+ Voor uw vloeren of muren bestaan er materialen afkomstig van natuurlijke, gerecycleerde of (niet verwerkte) natuurlijke producten.

+ Om u bij uw keuze te helpen werden er milieulabels ingevoerd. Kies dus waar mogelijk voor lokaal, gecertificeerde of gelabelde producten.

7. **Verlucht met natuurlijke of mechanische ventilatie.**

Ventilatie geeft zuurstof en verdrijft vocht, allergenen en verontreinigende gassen en vloeistoffen in de woning die de gezondheid schade kunnen toebrengen.

+ Verlucht 2 x 15 minuten per dag. Met natuurlijke ventilatie circuleert verse lucht in al uw vertrekken alvorens afgevoerd te worden. Zo is er minder kans op binnenluchtvervuiling.

+ Als uw huis goed geïsoleerd is, zorgt mechanische ventilatie voor warmte-uitwisseling tussen de binnenkomende en de uitgaande lucht: de onttrokken warme lucht verwarmt de binnenkomende koude lucht.

8. **Woon in een gezond gebouw.**

Een gezonde woning is wat de temperatuur, luchtstromen en luchtvochtigheid betreft aangenaam om in te wonen.

+ Kies voor de binnenafwerking van uw woning voor gezonde materialen: niet-allergene, antistatische en dampdoorlatende stoffen; massief hout, natuurlijke verf, bepleistering, lak en bekleding; natuurlijke producten en stoffen.

+ Pas uw gedrag aan: gebruik bij voorkeur ecologische producten waarvan u de gebruiksvorschriften naleeft.

9. **Verbouw met oog voor de natuur.**

Groendaken en -gevels isoleren sterker, verhogen het comfort in de zomer en dragen bij tot het behoud en de omvang van de biodiversiteit.

+ Een groendak verlengt de levensduur van uw dak, isoleert beter en beperkt het overstroomingsrisico.

+ Kies vooral plaatselijke en inheemse planten. Ze zijn het best aan ons Gewest aangepast en het meest geschikt om de plaatselijke biodiversiteit armslag te geven.

10. **Doe beroep op professionelen (architecten, ingenieurs, ...).**

Win advies in op maat van de woning en verzeker de kwaliteit en professionaliteit van de werkzaamheden en ingrepen.

+ De specialisten van de Stadswinkel geven u gratis advies over het beste isolatietype voor uw woningen of vertellen u meer over de gespecialiseerde instellingen en bevoegde wijkverenigingen: www.stadswinkel.be, 02 512 86 19.

Wilt u nog verder gaan :

- bestel onze gratis brochure "Renoveren en bouwen : 100 tips om het leefmilieu te sparen en minder energie te verspillen".
- Raadpleeg de pagina's over "Ecoconstructie" en "Mijn woning" onder "Particulieren" op de website www.leefmilieubrussel.be.
- Maak kennis met onze praktische fiches: www.leefmilieubrussel.be/handleiding_ecoconstructie www.leefmilieubrussel.be/fiches_ecoconstructie_particulieren

LEEFMILIEU BRUSSEL
BIM - BRUSSELS INSTITUUT VOOR MILIEUBEHEER

10
Tips

Illustratie: J.C. Salemi • Layout: L. Defawaux • Coordinatie: M. Molitor

DUURZAME STAD
BRU

INFO

02 775 75 75
www.leefmilieubrussel.be